

Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 1 (1892)

Δελτίον ΧΑΕ 1 (1884-1891), Περίοδος Α'

Εγκύκλιος της ιδρύσεως της Εταιρείας

Αλέξανδρος Σ. ΒΑΡΟΥΧΑΣ, Ιωάννης Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

doi: [10.12681/dchae.1485](https://doi.org/10.12681/dchae.1485)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΒΑΡΟΥΧΑΣ Α. Σ., & ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ Ι. Μ. (1892). Εγκύκλιος της ιδρύσεως της Εταιρείας. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 1, 11–13. <https://doi.org/10.12681/dchae.1485>

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Εγκύκλιος της ιδρύσεως της Εταιρείας

Δελτίον ΧΑΕ 1 (1884-1891), Περίοδος Α' • Σελ. 11-13

ΑΘΗΝΑ 1892

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Γνωστή τυγχάνει ἡ κατάστασις, εἰς ἣν περιῆλθον αἱ Χριστιανικαὶ τοῦ τόπου ἡμῶν ἀρχαιότητες. Ἱεροὶ ναοὶ, ἀμιμήτου Βυζαντιακῆς ἀρχιτεκτονικῆς δεινότητος, κατηρειπώθησαν, λαμπραὶ μουσιώσεις τέχνης ἐκλιπούσης κατερρύθησαν καὶ ἀπόλλυνται, χριστιανικαὶ ἐπιγραφαί, μεγίστης ἱστορικῆς ἀξίας, κεῖνται ἠκρωτηριασμέναι χαμαὶ, χῶροι ἱεροὶ καταρρυπαίνονται καὶ ἐπὶ βαρυτίμων εἰκονογραφιῶν χαράσσονται βέβηλοι καὶ ἀσεβεῖς ἐπιγραφαί· τὸ δὲ ἀλγεινότερον, πληθὺς ἀρχαίων χριστιανικῶν κειμηλίων, ἀμφίων, χειρογράφων, σκευῶν κλπ. καθ' ἐκάστην φυγαδεύονται, ἀνευρίσκονται δ' εἶτα ἐν ἀρρήτῳ μεγαλοπρεπεῖᾳ κατατεταγμένα ἐν τοῖς Μουσείοις τῆς Δύσεως.

Καὶ ὁμως τὰ ἀντικείμενα ταῦτά εἰσι τὰ αὐθεντικὰ κειμήλια καὶ μνημεῖα τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου, αἱ πολύτιμοι, ἀλλ' ἀνεκμετάλλευτοι συμβολαὶ πρὸς μελέτην τῆς χριστιανικῆς τοῦ τόπου ἡμῶν ἱστορίας, ἣν ἀπὸ τοῦ Παύλου μέχρις ἡμῶν βαθὺ κατακαλύπτει σκότος· τῆς τέχνης, ἥτις ὑπὸ τὸ ὄνομα βυζαντιακῆ, συγχωνεύσασα τὴν ἀρχαίαν ἔγκριτον ἑλληνικὴν καλλιτεχνίαν, ἐγένετο, μεθ' ὅλας αὐτῆς τὰς ἐλλείψεις, ὁ τύπος καὶ ὁ διδάσκαλος τῆς ἐν τῇ Δύσει τέχνης μέχρι τοῦ ΙΕ' αἰῶνος· καὶ τέλος τῆς θρησκείας, ἥς ἡ μελέτη διὰ τῶν χριστιανικῶν μνημείων, τῶν συμβολικῶν καὶ κρυπτογραφικῶν παράστασεων καὶ τῶν τοιούτων, διδάσκει τὸν τρόπον, καθ' ὃν οἱ ἀρχαῖοι χριστιανοὶ ἀντελαμβάνοντο τῶν δογματικῶν ἢ ἠθικῶν διδασκαλιῶν τῆς πίστεως.

Ἐνεκα λοιπὸν τῆς μεγάλης ταύτης ἀξίας τῶν χριστιανικῶν

νικῶν ἀρχαιοτήτων, ἐκ τῆς μελέτης τῶν ὁποίων προήλθεν ὁ νέος καὶ σπουδαιότατος κλάδος τῆς ἐκ τῶν μνημείων τῆς χριστιανικῆς τέχνης Θεολογίας (Monumentale Theologie), ὁ δὲ ὅλως ἀρχαιολογικῆς καὶ ιστορικῆς ὁδοῦ διαφωτίζων τὴν ὅλην ἐπιστήμην τῆς Θεολογίας, πολλὰ ἰδρύθησαν καθ' καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην Μουσεῖα τῆς χριστιανικῆς τέχνης. Ἡ Ρωσσία, ἡ μόλις κατὰ τὸν Ι' αἰῶνα ἀσπασθεῖσα τὸν Χριστιανισμὸν, κέκτηται σήμερον πλουσιώτατον Μουσεῖον τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας. Ἐπίσης ἀνεκτίμητοί εἰσιν αἱ χριστιανικαὶ συλλογαί, οὐ μόνον τῶν πρωτευουσῶν μεγαλοπόλεων τοῦ Βερολίνου, τῶν Παρισίων τῆς Ρώμης, ἀλλὰ καὶ τῶν πόλεων τῆς Σικελίας, τοῦ Μονάχου, τῆς Νυρεμβέργης, τῆς Λειψίας, τῆς Δρέσδης, τῆς Νεαπόλεως, κλπ. Ἔτι δὲ καὶ ἐν Νέῳ Κόσμῳ ἀπὸ διετίας σπουδαίας καταβάλλουσι προσπάθειας πρὸς ἰδρυσιν παρομοίου Χριστιανικοῦ Μουσείου. Τοσαύτη ἡ τῶν χριστιανικῶν ἀντικειμένων ἀξία καὶ τοιαύτη ἡ κατάστασις τούτων ἐν Ἑλλάδι.

Ἄλλ' ἤδη ἐπέστη εὐτυχῶς ἡ ὥρα, καθ' ἣν ἐξεδηλώθη τέλος καὶ τις περὶ αὐτῶν μέριμνα· ἐκ ταύτης δὲ προέκυψεν ἡ ἰδρυσις «Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας», ἥς σκοπὸς ἀνεγράφη, ἡ περισυναγωγὴ καὶ διαφύλαξις τῶν τέως τῆδε κακεῖσε ἡμελημένων κειμηλίων τῆς χριστιανικῆς τέχνης καὶ ἡ ἐν ἰδίῳ Μουσείῳ διαφύλαξις, τῶν ἀναζητηθησομένων καὶ συλλεχθησομένων χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων, νομισμάτων, ἐπιγραφῶν, σταυρῶν, δακτυλίων, κωδῶνων, κολουμβηθρῶν, σφραγίδων, ἀμφίων, εἰκόνων, σκευῶν, διπτύχων, γλυφῶν, κοσμημάτων, χειρογράφων ἢ ἐντύπων σχετικῆς ὕλης ἰδιοχείρων ὑπογραφῶν, ἢ πιστῶν πανομοιότητων. Ἔτι δὲ ἡ ἀποτοίχισις ἢ ἀντιγραφὴ τῶν εἰς διαρροὴν ἢ καταρροὴν ὑποκειμένων ἀγιογραφῶν καὶ μουσειώσεων, ἢ ἐπισκευὴ ἀρχαίων βυζαντιακῶν ναῶν κατερρειπουμένων

ἡμέρα τῇ ἡμέρα, ἡ δημοσίευσίς τῆς ἱστορίας τῆς τέχνης διαφόρων Μονῶν καὶ Ναῶν, μετὰ τῶν καταλλήλων ἀρχιτεκτονικῶν κατόψεων καὶ σχεδιαγραφημάτων καὶ ἡ ἔκδοσις τῶν διὰ τὴν ἀρχαιότητα ἢ τὸν τύπον αὐτῶν ἀξιολογωτέρων γραφῶν, συμβολικῶν, παραστάσεων ἢ ἄλλων ἔργων, τῶν διαφόρων περιόδων τῆς χριστιανικῆς τέχνης, ἐν συγκρίσει καὶ σχέσει πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν. Καὶ ἡ ἐλαχίστη δὲ ψηφίς ἢ κέραμος ἀπὸ τῆς στέγης ἀρχαίου ναοῦ, τὸ σμικρότατον σχετικὸν ἀντικείμενον, πάντα ἐν γένει μετ' εὐγνωμοσύνης συλλέγει καὶ δέχεται ἡ ἔταιρεία, καθότι ἕκαστον ἔχει τὴν ἰδίαν ἱστορίαν, τὸν σκοπὸν καὶ τὴν θέσιν αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστιανικῷ Μουσεῖῳ.

«Ἡ Χριστιανικὴ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία» ταῦτα σκοπούσα, ἐξαιτεῖται τὴν συνεργασίαν ἀπάντων τῶν ἐκτιμώμενων τοὺς λόγους, ἐξ ὧν ἀπέρρευσε ἡ ἰδρυσίς τῆς· ἀποβλέπουσα δὲ ἰδίᾳ εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῶν ἀπανταχοῦ φίλων τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας καὶ τέχνης, ὥρισε ἐλάχιστον τὸ τίμημα τῆς συνδρομῆς τῶν μελῶν, ὅπως πλείοτερα προσεταιριζομένη μέλη, διὰ τοῦ χρήματος τῶν πολλῶν κατωρθώσῃ τὴν προαγωγὴν ἑαυτῆς καὶ τὴν ἐπιτέλειαν τοῦ σκοποῦ, ὃν ἐπιδιώκει.

Ἀθήνησι, τῇ 8 Ἰανουαρίου 1885.

Ὁ πρόεδρος
ΑΛΕΞ. Σ. ΒΛΟΥΧΑΣ

Ὁ γραμματεὺς
Ι. Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ